

D ů v o d y:

Žalobce domáhá se rozvodu manželství pro nepřekonatelný odpor. Třebaže § 109 obč. zák. tohoto důvodu mezi ostatními, jen příkladmo zmíněnými rozvodovými důvody neuvádí, nemůže býti pochybnosti o tom, že nepřekonatelného odporu lze použiti za rozvodový důvod, čemuž svědčí § 13 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., kde pod písm. i) se nepřekonatelný odpor za důvod rozluky připouští s tím, že v tomto případě netřeba hned povolovati rozluky, nýbrž že lze napřed uznati na rozvod od stolu a lože a to třebas i vícekrát. To má důvod v tom, jak z důvodové zprávy jde na jevo, by i v případech, kde není zcela nepochybně zjištěno, že běží o nepřekonatelný odpor, nebyli manželé nuceni k trapnému spolužití, nýbrž aby rozvodem bylo teprve prokázáno, že propast, v manželství nastavší, nelze více překlenouti, že se odpor mezi manžely stal nepřekonatelným. Uváží-li se k tomu i ustanovení §u 16 cit. zák. a čl. II. a III. prováděcího nařízení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n., nutno dojíti k úsudku, že se při rozvodu nevyžaduje odpor v tom přísném pojetí jako u rozluky a že zejména souhlasu druhého manžela není třeba. Přes to však nelze se spokojiti pouhým tvrzením nepřekonatelného odporu a nelze ovšem také povolit rozvod manželství pro odpor žalobcův jeho vlastním chováním vzniklý, nýbrž musí tento odpor míti svůj základ v chování druhého manžela. Odpor i nepřekonatelný odpor jest určitý duševní citový stav, jež přímým důkazem nelze prokázati a dlužno naň usuzovati ze zevních skutečností, jež dle povahy, letory, a vzdělání manželů různým způsobem se objevují, jež soudu jest zjistiti a z nich usuzovati, zda lze za to míti, že tu odpor, po případě nepřekonatelný odpor je, zda ho tedy možno míti za prokázaný. V té příčině žalobce v žalobě a ve svém přednesu uváděl různé skutečnosti, o nichž tvrdí, že ho přiměly k tomu, by manželku opustil a že v těchto skutečnostech byl vznik nepřekonatelného odporu, jenž dalším žitím se ještě stupňoval. O vzniku odporu vedl důkaz svědkem Josefem B.-ou a výsledkem stran. Žalovaná manželka popřela sice ony skutečnosti, uvedla však ve svém přednesu, že se nechce do společné domácnosti vrátiti, že má k manželovi nepřekonatelný odpor, jelikož ji i dítě — dle dalších spisů měsíc před porodem — opustil v nejhorší době, aniž se celou dobu o ni staral, přes to však vzpírá se svoliti k rozvodu. Oba manželé uvádějí pro svůj odpor různé skutečnosti, o nichž byl důkaz svědky nejen nabídnut, nýbrž i proveden, nebyla však žádná zjištění učiněna, takže vzhledem k tomu není tu podkladu pro úsudek, zda lze mluvit o odporu, a tím ovšem jest odňata i možnost dovolacímu soudu, by přezkoumal rozsudek odvolacího soudu, jenž si pro své rozhodnutí potřebných zjištění nezjednal, a jest tedy řízení kusým.

Čís. 3521.

Ku povolení zajišťovací exekuce eráru pro osobní daň dosud nepředepsanou, ale již splatnou, není třeba exekučního titulu; stačí osvědčení »hrozících inkvisicí«.

(Rozh. ze dne 26. února 1924, R I 98/24.)

Ku zajištění osobní daně, která pro léta 1921 a 1922 bude předepsána 140.000 Kč, domáhal se erár povolení zajišťovací exekuce zabavením pohledávky dlužníka. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Při povolování a provádění exekuce dlužno šetřiti předpisů exekučního řádu potud, pokud podle platných předpisů má místo soudní řízení, by nároky a pohledávky takové byly zajištěny a vydobytý. V tomto případě jde o zajištění osobní daně, která pro rok 1921 a 1922 bude činiti 140.000 Kč. Článkem III. uvoz. zák. k exekučnímu řádu byly v platnosti zachovány předpisy o vymáhání daní a jiných dávek k účelům veřejným, jakož i jiných dávek, zákonem co do vymáhání daním na roveň postavených. Exekučním titulem ve smyslu exekučního řádu jsou dle §u 1 čís. 13 ex. ř. výkazy nedoplatků o přímých daních a poplatcích, jakož i o přírážkách zemských, okresních a obecních, nabyly-li moci práva a staly-li se vykonatelnými. K exekučním titulům tohoto druhu dlužno čítati také platební rozkazy o osobní dani z příjmů (§ 76 zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák.). Přípis berní správy v S. ze dne 10. dubna 1923, návrhu na povolení exekuce přiložený, není vůbec exekučním titulem, ježto z něho nelze seznati kromě osoby toho, kdo jest oprávněn a kdo jest zavázán, také předmět, způsob, objem a čas dlužného plnění (§ 7 ex. ř.) a, obsahuje-li návrh na povolení exekuce mimo zvláštní údaje a doklady jinak předepsané určité uvedení nároku, pro který exekuce státi se má, a exekučního titulu jej vykazujícího (§ 54 čís. 2 ex. ř.). Těmto zákonným ustanovením v tomto případě nebylo vyhověno.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nemůže býti pochybnosti o tom, že platnost dvorních dekretů ze dne 18. září 1786, čís. 577 písm. c) sb. z. s. a ze dne 24. října 1806, čís. 789 sb. z. s. ohledně možnosti zajištění erárních pohledávek ex. řádem nebyla dotčena, nýbrž že ustanovením čl. III. uvoz. zák. k ex. řádu tyto dvorní dekrety v platnosti byly zachovány. Otázkou jest pouze, zda způsob zajištění, který vymáhající věřitelka ku zajištění svého nároku z dosud nepředepsané osobní daně z příjmů za rok 1921 a 1922 ve výši 140.000 Kč volila, t. j. exekuce zajišťovací dle předpisu ex. řádu jest podle stavu věci zákonně přípustným, když dle odstavce druhého čl. III. uvoz. zákona k ex. řádu také ku zajištění erárních pohledávek v úvahu přicházejí předpisy ex. řádu. Otázku tuto zodpověděl soud rekursní záporně z toho důvodu, že vymáhající věřitel pro pohledávku, o jejíž zajištění žádá, nemá dosud exekučního titulu, ku povolení zajišťovací exekuce dle předpisu ex. řádu potřebného. Tento náhled nelze sdíleti, poněvadž dle svrchu uvedených dvorských dekretů, na základě kterých vymáhající věřitel, správně strana ohrožená, za povolení exekuce zajišťovací žádá, není nějakého exekučního titulu potřebí, nýbrž stačí osvědčení hrozících inkvisicí (Dartuung hangender Inquisitionen) a toto osvědčení se v tomto případě skutečně přípisem berní správy v S. ze dne 10. dubna 1923 stalo.